

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

Кафедра німецької філології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декал факультету іноземних мов
Сулим В.Т. _____

“ 29 ” серпня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП 02.13 Аналіз і критика перекладу

спеціальність

035 Філологія

(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація

035.04 Германські мови та літератури (переклад включно)

Освітньо-професійна програма

Німецька мова і література

Кафедра німецької філології

2019 – 2020 навчальний рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «аналіз і критика перекладу» для студентів за спеціальністю 035 Філологія для спеціалізації «035.04 «Германські мови та літератури (переклад включно)» освітньо-професійною програмою «Німецька мова і література», Львів: ЛНУ, 2019. -10 с.

Розробник: доцент кафедри німецької філології, к.ф.н. Назаркевич Х.Я.

_____

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри _німецької філології

Протокол від “28” червня 2019 року № 9

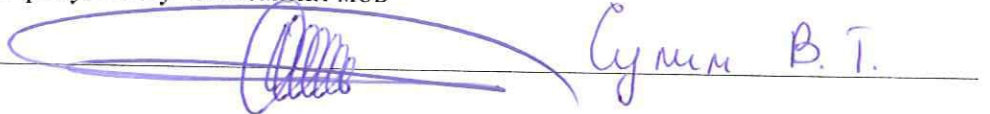
Завідувач кафедри німецької філології проф. Максимчук Б.В.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Ухвалено Вченою радою факультету іноземних мов

Протокол від “29” серпня 2019 року № 1

© _____, 2019__ рік

© _____, 2019__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Аналіз і критика перекладу

Найменування показників	Галузь знань, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Нормативна
Модулів – 2	Спеціальність: 035 Філологія Спеціалізація: 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно)	Рік підготовки
Змістових модулів – 2		4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр
Загальна кількість годин – 90		8-й
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 7	Освітньо-професійна програма: Німецька мова і література Освітній ступінь: бакалавр	16 год.
		Практичні
		16
		Самостійна робота
		580 год.
		Вид контролю:
		залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Головною метою курсу «Аналіз і критика перекладу» є навчити студентів з фахових позицій філолога давати оцінку перекладу, розуміти причину перекладацьких помилок і бачити перекладацькі здобутки. Курс присвячено стилістично-порівняльному аналізу різних типів

тексту німецькою мовою та їхніх українських перекладів. Метою вивчення вибіркової дисципліни «Аналіз та критика перекладу» є ознайомлення студентів із завданнями визначати рівень відповідності перекладу оригіналу для оволодіння сучасними підходами та інструментами для редагування перекладу чи для рецензування перекладу

Завдання навчальної дисципліни полягає у:

- формуванні фахового підходу до тексту готового перекладу, який передбачає докладний аналіз тексту оригіналу і перекладу
- виробленні навичку підкріплювати свою позицію в оцінці перекладу аргументами і, за потреби, виправити хибно перекладений текстовий фрагмент
- орієнтуванні на кращі зразки перекладеної літератури

Після завершення курсу студенти повинні **знати**:

- основні принципи перекладацького аналізу тексту;
- причини допущення перекладачами особливо поширених перекладацьких помилок, спричинених мовною інтерференцією, неухважністю, втомою або й неврахуванням усієї палітри лексичних значень чи нюансів використання граматичних конструкцій;
- імена та здобутки основних представників перекладу з німецької на українську та з української на німецьку.

Після завершення курсу студенти повинні **вміти**:

- критично підходити до перекладів, незважаючи на авторитети;
- пропонувати свої варіанти перекладу у випадку, якщо доведеться редагувати чужий переклад;
- розрізняти помилки і випадки суб'єктивного вибору лексичних одиниць чи синонімічних граматичних конструкцій;
- визначати стилістичне забарвлення тексту оригіналу.

Реалізація зазначених завдань здійснюється на основі тісних **міжпредметних зв'язків** з фахових дисциплін лінгвістичного циклу, а також зі стилістикою, лексикологією, фразеологією, теорією та практикою перекладу, риторикою, основами комунікативної лінгвістики, логікою тощо.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Переклад з німецької на українську

Контрольний модуль 1. Огляд перекладів і перекладачів. Індивідуальний стиль перекладача

Тема 1. Індивідуальний стиль перекладача. Микола Лукаш і «Фауст» Гете

Тема 2. Завдання перекладу. Євген Попович і «Степовий вовк» Гессе

Тема 3. Оптимальні перекладацькі рішення. Олекса Логвиненко і «Останній світ» Рансмайера.

Тема 4. Термінологічні засади перекладу. Євгенія Горєва і «Марш Радецького» Йозефа Рота

Змістовий модуль 2. Переклад з української на німецьку

Контрольний модуль 2. Огляд перекладів і перекладачів. Основні стратегії перекладу

Тема 1. Мова оригіналу і мова перекладу. Клаудія Дате і «Солодка Даруся» Марії Матіос

Тема 2. Асиметрія мовних явищ. Сабіне Штюр і «Рекреації» Юрія Андруховича

Тема 3. Переклад жаргонізмів та сленгу. Марія Вайсенбюк і «Культ» Любка Дереша

Тема 4. Проблема критеріїв еквівалентності. Александр Кратохвіль і «Музей покинутих секретів» Оксани Забужко.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Переклад з німецької на українську												
Контрольний модуль 1. Огляд перекладів і перекладачів. Індивідуальний стиль перекладача												
Тема 1. Індивідуальний стиль перекладача. Микола Лукаш і «Фауст» Гете.	12	2	2			8						
Тема 2. Завдання перекладу. Євген	11	2	2			7						

Попович і «Степовий вовк» Гессе													
Тема 3. Оптимальні перекладацькі рішення. Олекса Логвиненко і «Останній світ» Рансмайєра	11	2	2			7							
Тема 4. Термінологічні засади перекладу. Євгенія Горєва і «Марш Радецького» Йозефа Рота	11	2	2			7							
Разом за змістовим модулем 1	45	8	8			29							
Змістовний модуль 2. Переклад з української на німецьку													
Контрольний модуль 2. Огляд перекладів і перекладачів. Основні стратегії перекладу													
Тема 1. Мова оригіналу і мова перекладу. Клаудія Дате і «Солодка Даруся» Марії Матіос	11	2	2			7							
Тема 2. Асиметрія мовних явищ. Сабіне Штьор і «Рекреації» Юрія Андруховича	11	2	2			7							
Тема 3. Переклад жаргонізмів та сленгу. Марія Вайсенбьок і «Культ» Любка Дереша.	11	2	2			7							
Тема 4. Проблема критеріїв еквівалентності. Александр Кратохвіль і «Музей покинутих секретів» Оксани Забужко	12	2	2			8							
Разом за змістовим модулем 2	45	8	8			29							

Усього годин	90	16	16			58						
--------------	----	----	----	--	--	----	--	--	--	--	--	--

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і завдання курсу. Основні постаті перекладу. Індивідуальний стиль перекладача. Микола Лукаш і «Фауст» Гете. Пролог до трагедії «Фауст».	8
2	Завдання перекладу. Євген Попович і «Степовий вовк» Гессе. Синтаксис складних конструкцій в перекладі.	7
3	Оптимальні перекладацькі рішення. Олекса Логвиненко і «Останній світ» Рансмайера. Свобода і подвійна залежність перекладача.	7
4	Термінологічні засади перекладу. Реалії: історичні, побутові, культурні. Євгенія Горєва і «Марш Радецького» Йозефа Рота	7
5	Мова оригіналу і мова перекладу. Клаудія Дате і «Солодка Даруся» Марії Матіос. Порівняльний аналіз тексту перекладу з текстом оригіналу	7
6	Асиметрія мовних явищ. Сабіне Штьор і «Рекреації» Юрія Андруховича	7
7	Переклад жаргонізмів та сленгу. «Культ» Любка Дереша – підлітковий роман з підлітковою мовою. Вибір специфічних мовних засобів.	7
8	Проблема критеріїв еквівалентності. Александр Кратохвіль і «Музей покинутих секретів» Оксани Забужко	8
	Разом	58

9. Методи навчання

У цьому курсі застосовується описовий, аналітичний, порівняльний, емпіричний методи, з залученням інтерактивного методу навчання.

10. Методи контролю

Загальною метою контролю успішності науково-теоретичної та практичної методичної підготовки майбутніх вчителів та викладачів іноземної мови є виявлення рівня засвоєння студентами теоретичних знань навчальної дисципліни та обсягу умінь застосовувати набуті знання для вирішення практичних завдань.

Усне опитування, дискусії на заняттях, обговорення перекладів, оцінювання запропонованих зразків перекладів.

Система контролю з «Аналізу і критики перекладу» для студентів освітнього рівня «бакалавр» охоплює поточний контроль та підсумковий модульний контроль.

Поточний контроль

Об'єктами поточного контролю є:

1. успішність опрацювання запропонованих для порівняльного аналізу фрагментів текстів оригіналу та відповідного тексту перекладу та участь у спільному аналізі на практичних заняттях.

Форми контролю: колоквіум, усне опитування

2. успішність самостійного вивчення рекомендованих тем курсу;

Форми контролю: навчальний проект, колоквіум, усне опитування, короткі письмові відповіді на питання.

Підсумковий модульний контроль

Об'єктом підсумкового модульного контролю є визначення рівня засвоєння змістових модулів програми навчальної дисципліни «Аналіз і критика перекладу»

Форми контролю: опитування (письмове)

8. Розподіл балів, що присвоюється студентам

Оцінювання навчальних досягнень студентів з курсу «Аналіз і критика перекладу» проводиться наприкінці семестру на основі двох модульних контрольних робіт, які містять завдання до цього курсу.

Поточне оцінювання

Оцінювання результатів поточного контролю навчальних досягнень студентів враховує аудиторну роботу, самостійну роботу та результати модульних робіт.

Модуль	Аудиторна робота	Самостійна робота	Модульна робота	Сума балів
Модуль 1	20	20	10	25
Модуль 2	20	20	10	25
Разом (балів)	40	40	20	100

Критерії оцінювання

1. Оцінювання аудиторної роботи (0 – 20 балів) студентів враховує сумлінність опрацювання перекладів, які є об'єктом лекційного курсу та повноту виконання практичних завдань до змістових модулів навчальної дисципліни. За одне практичне заняття студент отримує максимально 5 балів. В оцінку входить активна участь студента в занятті, доречні і розлогі висловлювання щодо обговорюваних текстів, наявність конспекту порівняльного аналізу перекладу та оригіналу обговорюваного тексту.

Шкала оцінювання

Кількість балів	Якість теоретичної та/чи практичної підготовки (успе опитування)	% правильних відповідей
20- 18	відмінна	100 - 90
17 - 15	дуже добра	89 - 81
14 - 12	добра	80 - 71
11 - 9	задовільна	70 - 61
8 - 5	достатня	60 - 51
4 - 0	незадовільна	50 і менше

2. Оцінювання самостійної роботи студентів (0-20 балів на один модуль) враховує обсяг та глибину порівняльного аналізу зіставних фрагментів тексту оригіналу та тексту перекладу. За кожний опрацьований текст студент отримує максимально 5 балів, за умови що здійснить вдумливий аналіз, опертий на теоретичні знання, набуті ним у курсі Теорія і практика перекладу. Письмовим підкріпленням опрацьованої літератури є конспект порівняльного аналізу перекладу і оригіналу, з яким студент приходить на практичне заняття.

Шкала оцінювання

Кількість балів	Якість теоретичної та/чи практичної підготовки (успе опитування)	% правильних відповідей(тестування)
20- 18	відмінна	100 - 90
17 - 15	дуже добра	89 - 81
14 - 12	добра	80 - 71
11 - 9	задовільна	70 - 61
8 - 5	достатня	60 - 51
4 - 0	незадовільна	50 і менше

3. Оцінювання письмової модульної роботи (0-10 балів) враховує рівень сформованості знань та вмінь на проміжному етапі вивчення навчальної дисципліни (модуль). Складатиметься робота з 10-ти завдань, за кожне з яких, у випадку правильної відповіді, студент/-ка отримає 1 бал, відповідно оцінювання за модульну роботу $1 \times 10 = 10$ (максимальна сума балів за одну модульну роботу).

Шкала оцінювання

Кількість балів	Якість теоретичної та/чи практичної підготовки (усне опитування)	% правильних відповідей(тестування)
10- 9	відмінна	100 - 90
8 - 7	дуже добра	89 - 81
6 - 5	добра	80 - 71
4 - 3	задовільна	70 - 61
2 - 1	достатня	60 - 51
0	незадовільна	50 і менше

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
		для заліку	
A	90 – 100	відмінно	зараховано
B	81-89	добре	
C	71-80		
D	61-70	задовільно	
E	51-60		
FX	21-50	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

12. Рекомендована література

Базова:

1. Дереш Любко. Поклоніння ящірці. Як нищити ангелів / Любко Дереш. – Львів: Кальварія, 2004.
2. Кияк Т.Р., Огуй О.Д., Науменко А.М. Теорія та практика перекладу (Німецька мова). Вінниця: Нова книга, 2006. – 592 с.
3. Коптілов В. Теорія і практика перекладу. Навч. посібник /Віктор Коптілов. - Київ: Юніверс, 2003. – 280 с.
4. Назаркевич Х. Основи перекладознавства. Навчальний посібник /Христина Назаркевич. - Львів: Видавничий центр ЛНУ, 2010. – 298 с.
5. Ammann M. Kommunikation und Kultur. Dolmetschen und Übersetzen heute. Eine Einführung für Studierende /Margret Ammann. - Frankfurt/M: Verlag für interkulturelle Kommunikation, 1995. – 127 S.
6. Deresch Ljubko. Die Anbetung der Eidechse oder Wie man Engel vernichtet. Übersetzt von Maria Weissenböck. Suhrkamp Verlag, 2006.
7. Hönig H., Kussmaul P.: Strategie der Übersetzung. Ein Lehr- und Arbeitsbuch / Hans G. Hönig, Paul Kussmaul. - Tübingen: Narr, 1999.- 172 S.

Допоміжна:

1. Кухаренко В.А. Інтерпретація тексту. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 272 с.
2. Koller W. Einführung in die Übersetzungswissenschaft /Werner Koller. - Heidelberg/Wiesbaden, 1992.- 343 S.
3. Schutte Jürgen. Einführung in die Literaturinterpretation. – Stuttgart; Weimar: Metzler, 2005. – 272 S.
4. Schneiders H. Allgemeine Übersetzungstheorie. Verstehen und Wiedergeben / Hans-Wolfgang Schneiders. - Bonn: Romanistischer Verlag, 2007. – 247 S.
5. Snell-Hornby, Mary, Hönig, Hans G., Kußmaul, Paul, Schmitt, Peter A. (Hrsg). Handbuch Translation. Zweite, verbesserte Auflage. Tübingen: Stauffenburg, 2006.

Інформаційні лексикографічні ресурси

1. Словник української мови в 11-ти тт. /Інститут мовознавства імені О.Потебні НАН УРСР [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://sum.in.ua>
2. DUDEN. Universalwörterbuch der deutschen Sprache [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.duden.de/rechtschreibung/Besserwessi>.